

mu nudi na drugi strani dohodek in sicer boljši od kmetijskih pridelkov, to je od sajanja tobaka.

V letu 1921 so imeli poljski pridelki nepreračunljivo ceno. Kako bo v letošnjem letu, se naprej ne ve. Vsi pa komaj čakamo, tako kmetovalec kakor delavec in drugi ljudje, da cene življenskim potrebščinam padejo na nižjo ceno. To se bo tudi prekoslej zgodilo, posebno če bodo druge države, posebna pa Amerika in Rusija začele dobavljati na žitni trg večjo množino zrnja, kakor so to storile pred vojno.

Poglejmo si, kakšen uspeh je bil v Sloveniji v preteklem letu v sajenju tobaka. Tobačnih sadilcev v ptujskem okraju je bilo 271. Ti so oddali 17438 kg tobaka dobre kakovosti, 56 kg tobaka je bilo slabega in neporabljivega. Povprečna cena za meterski stot je bila 2059 K 44 v, kar je dalo odkupno ceno 515579 K 24 v, to je nad petstotisoč kron. Ta tobak se je pridelal na 1405 arih ali 24 in pol oralih zemlje, tako da je en oral zemlje dal na kosmatem donosu tobaka za 21042 K. Pri pšenici je dal kosmati donos takoj po mlatvi do 10000 K, pri sedanji ceni pa 13600 K. Seveda je pri pšenici manj obdelovanja in torej manj stroškov. Pri repi in krompirju je bil boljši donos. A to velja samo za zelo sušno leto 1921, v drugih letih pa je tobačni donos veliko višji kakor vseh drugih poljskih pridelkov.

Za leto 1922. so določene veliko višje cene tobaku, tako da bo sadilec tobačne rastline za svoj oddan tobak prejel veliko višjo odkupnino.

Na podlagi navedenega je umevno, da je našemu kmetovalcu priporočati, da se bolj poprime, ako ima za to polje in priliko, tobačne rastline in da se posveti tobačnemu sajenju. Ni potreba, da si en kmet nasadi toliko tobaka, da ga obdelati ne more, temveč ga naj nasadi le toliko, kolikor ga bo z domačimi delavci, posebno z lastnimi otroci najbolje in najložje obdeloval, to je približno 2000 do 6000 sadik, na pet do 20 arov zemlje.

Mi moramo ponujano priliko, da smemo tobak saditi, v polni meri izrabiti; kajti ako tega ne storimo, tedaj se nam ta prilika vzame, in mi je ne dobimo potem tako lahko nazaj.

O vseh pogojih sajanja tobaka ter o novih določenih cenah pridelanemu tobaku bo imel v nedeljo dne 12. marca 1922 ob 10. uri v gostilni pri Zupančiču predavanje tobačni strokovnjak. Kmetovalci, pojdite na to zborovanje in se dajte poučiti. Občine so že dobile pozivnice za prijavo. Kmetovalci, ne zamudite se priglasiti vsaj za najmanjšo število sadik. Letos moramo čimprej pričeti s sajenjem, da bo tobak prej zrel in da ga mrz ne bo uničil v jeseni. Ni se treba bati tatvine. Je dovolj finančnih paznikov, ki bodo strogo gledali in varovali tobačne sadilce. Čim več se bo tobaka sadilo, tem manj bo tatvine tobaka, kakor je to pri vinogradu.

Kmetovalci, zapomnite si naše besede in poprimite se sajanja tobaka, ki bo le v vaš prid in hasek!

Pa hitro je prišlo sedmo leto. Naš mojster je v kljub svojemu bogatstvu postajal zmiraj bolj tih in žalosten. Niti ljubeznjivost žene, niti ljubkanje otročičev ni moglo privabiti na njegov otožni obraz najmanjšega smeha, pač pa je bil od dne do dne bolj suh in bled.

Ljudje so se čudili njegovi izpremembi in ugibali, kaj mu je. „E, jetre imate bolane, le verjamite mi“, čebljala je stara Culovka ter prigovarjala kovaču, naj gre k zdravniku. Druga tercijalka je zopet menila, da je zagovorjen; vsled tega bi bilo najbolje, pustiti se blagosloviti od kacega pobožnega misijonarja.

In bil je za pomoč res zadnji čas. Teža mlinskega kamena je noč in dan stiskala njegovo srce, da ni mogel več delati in mirno misliti. Ker je odložil kladiivo, imel je še več časa za premišljevanje, kar je njegovo stanje še shujšalo.

Slednjič mu je nekdo svetoval, naj se poda na goro v gozd k puščavniku prosit

Pridelovanje oljčnic.

Svetovna vojna in njena zvesta družica draginja sta vsaj ponekod zopet uveljavili pridelovanje nekdanjih oljčnic, katerih semena se rabijo za pripravljanje olja za jed in druge namene.

Pri nas znane oljčnice so: mak, solnčnica, ogrščica, repica, deloma tudi gorčica in ridžek. Nadalje pridobivamo olje tudi iz bučnic (pri nas v prvi vrsti iz teh) in iz lanenega semena, četudi ne pridelujemo buče in lanu radi olja.

Pred vojno se je, mislim, edino v štajerskem delu Slovenije — pa tudi ne povsod — upoštevalo olje iz bučnic. V splošnem pa se je olje uvažalo od drugod, po večini iz tujine, ki nam je dobavljala jedilno in drugo olje fina kakovosti po cenah, za katere se ni splačalo doma izdelovati olje iz domačih pridelkov.

Petrolej, plin in elektrika so tudi v veliki meri nadomestili uporabo nekdanjih v to svrhu doma pripravljenega olja. Edino štajersko bučno olje — neredkokrat iz ogrskih bučnic — je bilo vsled svoje okusnosti že pred vojno na dobrem glasu, kateri pa menda ni prišel preko nekdanjih domačih plank. Draginja pa narekuje sedaj pridelati doma marsikaj, kar se je prej dalo po ceni kupiti v trgovini. Poleg običajnih bučnic se tu in tam prideluje že več maha in solnčnic, po nekod je videti tudi že ogrščine in repične posetve, vse to za izdelovanje olja. Tudi lan je že zopet pri marsikateri hiši domač, saj daje poleg prediva tudi olje, ki sicer ni za jed, a je v lekarniških, obrtnih in industrijskih krogih iskano blago.

Pridelovanje oljčnic v sedanjem obsegu pa niti z daleka ne zadostuje potrebam domačega konzuma, saj nimajo n. pr. letos po večini pridelovalci sami radi lanske suše olja dovolj za lastno gospodarstvo, tem manj pa jim preostaja za kritje potreb drugih slojev.

Kakor rečeno so prišle do sedaj pri nas za olje v poštev v prvi vrsti le bučnice. Pridelovanje drugih oljnatih rastlin je tako majhnega obsega, da ne šteje nič za splošni konzum. Raditega pa je tudi sedaj pomanjkanje olja ali vsaj velika draginja pri olju, ker so buče lani vsled suše slabo uspele.

Izpadek na olju bi ne bil tako velik, če bi se poleg bučnic pridelovale pri nas tudi oljčnice, kakor n. pr. mak, solnčnica, ogrščica, repica itd. Te imajo globoko segajoče srčne korenine, jim torej suša na prikladnih zemljah ne škoduje tako, kakor bučam.

S pridelovanjem več vrst oljnatih rastlin istočasno bi bilo torej mogoče se izogniti posledicam suše v sušnih časih in spraviti v nekako ravnotežje povpraševanje in ponudbo v trgovlji z oljem, kar bi sigurno vsaj nekoliko pripomoglo ublažiti draginjo. Cilj nas vseh pa mora biti, pomagati pri pobujanju draginje; vsak po svojih močeh in svoji zmožnosti. Kakor čutijo kmečki sloji draginjo pri industrijskih in obrtnih izdelkih, tako čutijo industrijski in obrtni sloji draginjo pri vsakdanji hrani in drugih potrebščinah. Eno

pomoči. Ta sveti mož je znal mnogokaj, česar drugim ni bilo mogoče storiti, odganjal je moro, ki je v tihih nočeh sesala trudne ljudi, ozdravil krave, katere so kri dojile, napodil hudobca, ako je koga obsedel itd. Tudi je rad pomagal vsakemu človeku z dobrim svetom

Kovač je ubogal, podal se na goro in odkritosrčno povedal mogočnemu možu vzrok svoje nesreče. Starec je zamišljeno majal plešasto glavo in čez nekaj časa rekel: „To je sitna stvar! Zdaj vam ne vem ničesar svetovati. Pridite jutri zopet, morebiti mi pride po noči kaj primernega na misel.“

Drugo jutro je mojster zopet korakal proti puščavnikovi koči. Puščavnik je že stal pred vratmi in mu razodel, da še ničesar ne ve in da naj zato še enkrat pride.

Z veliko težavo se je do prihodnjega dne zopet vlekel proti stanovanju čudodelnikovemu. Sveti mož je že stal pred durmi, a tokrat se je veselo smehljall, mu kima in

pa je gotovo, dokler bo draginja v hrani, bo draginja pri industrijskih in obrtnih izdelkih. To dejstvo se ne da ovreči z nobenim prerekanjem ali modrovanjem.

Katere oljčnice, kje in s kakim uspehom bi bilo mogoče še pridelovati, bodem skušal opisati v prihodnjih člankih.

Državni ekonom Zupanc.

* * *

Semjsko poročilo. Dne 21. februarja t. l. je bilo na sejem prignanih 185 konj in 531 goved. Cene so se gibale od 12—30 K za 1 kg žive teže. 1 prima telica je bila prodana po 35 K za 1 kg žive teže. — Dne 22. februarja t. l. je bilo na sejem prignanih 114 svinj. Cene so se gibale 40—56 K za 1 kg žive teže.

Dopisi.

Seja občinskega sveta se je vršila zadnjo soboto. Kot prva točka dnevnega reda je bilo poročilo o uspehu dosedanje revizije po g. nadsvetniku Peternelu iz Ljubljane kakor tudi o mestnih dokladah. Po njegovem dosedanem mnenju bo imela občina v tekočem letu za okoli 1,600.000 kron primanjkljaja. — Za kritje tega naj bi se zvišale občinske doklade na 500%, kar bi znašalo približno 800.000 kron, ostanek naj bi se kril iz doklad na užitnino. Poročilo g. revizorja se je vzelo na znanje. — Kot druga točka je bila na vrsti odobritev zapisnika zadnje seje, ki se je po prečitaniu odobril. — Pri tretji točki (poročilo župana) bi bilo prišlo kmalu do odstranitve večine odbornikov. Gospod župan je poročal, da je dalo dramatično društvo zapreti mestno gledališče, katero ima po pogodbi s prejšnjim vladnim komisarjem v najemu za dobo 5 let. Gospod župan in socijaldemokratski odborniki ne pripoznajo te pogodbe, zaradi tega hočejo s silo spraviti v gledališče kinoravnatelj Murkota. Ker se dramatično društvo drži pogodbe, zato zahteva, da se g. Murko za svoje predstave obrne na društvo a ne na občino. — Kriza bi kmalu prišla, ko se je g. župan branil dati na glasovanje predlog odbornika Mikuletića, ki je predlagal, da se na podlagi te pogodbe prepusti gledališče dramatičnemu društvu do nadaljnjega v najem. — Po dolgem, burnem debatiranju in ko so nekateri odborniki vstajali, med njimi prvi g. dr. Fermevc, da odidejo se je vdal in dal predlog na glasovanje. Predlog je bil sprejet. Socijaldemokrati so glasovali proti, kar se je moralo na izrecno zahtevo župana še posebej zabeležiti. — Kot nadaljnja točka dnevnega reda je bila prošnja podpornega dijaškega društva za podporo. G. ref. dr. Fermevc je predlagal o ozirom na to, ker se nahaja občina v slabem gmotnem položaju, da se dovoli podpora 1000 kron, kar se soglasno sprejme. — Četrta točka dnevnega reda je bila prošnja dekl. meščanske šole glede nabave Šičeve knjige „Narodni okraski.“ Sklene se, knjigo nabaviti. Na pred-

naj se požuri. Seveda, zdaj je kovač skakljall po bregu kakor mlada srna.

Ko se je malo oddahnil, pogledal je samotar pazljivo na vse strani, če ju nihče ne posluša in vprašal tiho: „Imati li v vašem mestu kaj hudih žensk?“

„Oj, teh nam ne manjka!“ odvrne mojster. Katera izmed vseh pa je najhujša?“ vpraša starec dalje.

Tu imenuje kovač ženo advokata Grabeža ter pripoveduje o njej, kar je že učinila. Povedal je veliko slabega, a nič dobrega, toda samotarec je še vedno majal z glavo, kakor bi hotel reči, ni še prava.

Še le, ko je dejal, da je Grabeževko izredil njen bogati stric poslanec in župnik Milendovšek, bil je starec zadovoljen in je rekel: „Tako, tako! Mislim, da bo dobra.“ Potem mu je tiho na uho zašepetal, kaj naj od zelenega zahteva, da se izmuzne iz njegovih krempljev.

(Dalje prihodnjič.)